

Beleidskader

Toezicht huisvesting vergunninghouders 2015

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Groningen in de vergadering van 10 november 2015

Beleidskader provincie Groningen voor het toezicht op de huisvesting van vergunninghouders (statushouders).

1. Inleiding

Per 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. In samenhang hiermee zijn de specifieke bepalingen over het toezicht in diverse wetten vervallen en vervangen door aangescherpte passages in de Provincie- en de Gemeentewet.

Dit geldt ook voor de bepalingen in de Huisvestingswet, die gaan over het toezicht op de huisvesting van vergunninghouders. Hierna wordt ingegaan op de consequenties en hoe gedeputeerde staten Groningen de toezichthoudende rol invullen.

2. Verantwoordelijkheid gemeente

De huisvesting van vergunninghouders blijft een wettelijke taak van de gemeenten. Op grond van de Huisvestingswet 2014 (artikel 28) dragen burgemeester en wethouders zorg voor het voorzien in de huisvesting van verblijfsgerechtigden overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling.

3. Toezicht

Een belangrijk thema in de wet is de versterking van de horizontale verantwoording. Hierbij wordt door burgemeester en wethouders primair verantwoording afgelegd aan vertegenwoordigende organen als gemeenteraad en provinciale staten.

In de praktijk wordt op provinciaal niveau de volgende procedure gevolgd.

- Gedeputeerde staten zien erop toe, dat de taakstelling binnen een termijn van een halfjaar wordt gerealiseerd. Dit is een resultaatverplichting en geen inspanningsverplichting.
- Als de taakstelling niet in deze termijn wordt gerealiseerd, dan stellen gedeputeerde staten Groningen een termijn, waarin burgemeester en wethouders alsnog zelf in de uitvoering kunnen voorzien. Gelet op de omvang van de taakstelling, wordt een termijn van maximaal zes maanden als redelijk aangemerkt.
- Als burgemeester en wethouders na het verstrijken van de extra termijn, de resultaatverplichting niet zijn nakomen, dan moeten gedeputeerde staten in de plaats van burgemeester en wethouders voorzien in de huisvesting van het resterende aantal vergunninghouders ten laste van de gemeente (art. 124, 1e lid Gemeentewet).

4. Beleid provincie Groningen

In principe gaan gedeputeerde staten uit van terughoudendheid en van vertrouwen in de uitvoering van de taakstelling door burgemeester en wethouders. Zij geloven in de werking van de horizontale verantwoording, waarbij burgemeester en wethouders rapporteren naar de gemeenteraad.

Het provinciale toezicht zal dan ook sober en terughoudend zijn.

Toewijzingsprocedure

Per 1 oktober 2012 is ook een nieuwe toewijzingsprocedure ingevoerd. Voortaan wijst het COA een vergunninghouder toe aan de gemeente en de gemeente regelt vervolgens de huisvesting in een termijn van gemiddeld 12 weken.

In dit verband is voor het COA relevant te weten of burgemeester en wethouders in staat zijn de vergunninghouder(s) te huisvesten binnen een termijn van gemiddeld 12 weken.

Voor gedeputeerde staten is het halverwege de taakstellingperiode - te weten 1 april en 1 oktober - van belang te weten of de regievoerder van het COA tijdig een voldoende aantal vergunninghouders aan de gemeente heeft gekoppeld, zodat zij in staat is de taakstelling van dat halfjaar te realiseren.

Welke stappen nemen gedeputeerde staten om te voorzien in de uitvoering van de taakstelling?

Uitgangspunt voor gedeputeerde staten bij elke interventie is steeds dat burgemeester en wethouders die een achterstand hebben opgelopen binnen een extra termijn, de mogelijkheid krijgen om de taakstelling alsnog te realiseren. Een besluit tot indeplaatsstelling wordt niet genomen dan nadat de interventieladder is doorlopen.

De interventieladder bestaat uit de volgende treden:

- signaleren,
- informatie opvragen en valideren,
- afspraken over acties en termijnen,
- juridische interventie: besluit tot indeplaatstreding
- beroepsmogelijkheid op besluit tot indeplaatstreding

4.1 Signaleren

Voor gedeputeerde staten zijn de rapportages van het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) inzake het aantal gehuisveste personen, de leidraad voor de beoordeling van het resultaat.

Daarnaast kunnen provinciale staten met inachtneming van dit besluit bij verordening de verplichting opleggen aan het gemeentebestuur tot het periodiek verstrekken van systematische toezichtinformatie aan gedeputeerde staten op grond van het Besluit verstrekking systematische toezichtinformatie

Voorts kunnen gedeputeerde staten op grond van onderzoek, signalen uit de samenleving en/of reacties van derden, signaleren dat burgemeester en wethouders haar wettelijke taak om vergunninghouders te huisvesten mogelijk niet volledig binnen de gestelde termijn van een halfjaar uitvoeren. Bij derde partijen kan men denken aan: COA, Vluchtelingenwerk, Humanitas, corporaties of buurgemeenten.

4.2 Informatie opvragen en valideren

Als gedeputeerde staten op basis van de stap "signaleren" informatie willen hebben, dan zal die aanvullende informatie in principe aan zowel burgemeester en wethouders, als aan de regievoerder van het COA worden gevraagd.

Het streven is om deze informatie in een gezamenlijk overleg boven tafel te krijgen. Bij deze vraag om informatie wordt gebruik gemaakt van het schema voor de huisvesting volgens de nieuwe toewijzingsprocedure. Eventueel kan in een latere fase ook nog informatie worden gevraagd aan overige betrokken partijen.

4.3 Afspraken over acties en termijnen

Burgemeester en wethouders leggen verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van de halfjaarlijkse taakstelling in de jaarrekening en in de begroting. In een paragraaf Interbestuurlijk Toezicht wordt doormiddel van de scores 'Goed, Matig of Slecht' de stand van zaken aangegeven.

- Bij de score 'goed' is de taakstelling gehaald.
- Wanneer de score 'matig' is, rapporteren burgemeester en wethouders aan de raad wat de oorzaak is van de opgelopen achterstand. Tevens wordt aangegeven welke concrete maatregelen burgemeester en wethouders zullen treffen, die in een redelijke termijn moeten leiden tot realisering van de taakstelling. De termijn wordt met de raad afgesproken, maar bedraagt maximaal 6 maanden. De maatregelen worden zoveel mogelijk gespecificeerd.
- De score is 'slecht' als na deze extra termijn de taakstelling nog niet is gerealiseerd.

De provincie zal de gemeente, desgewenst, behulpzaam zijn door de bij de provincie beschikbare kennis en contacten in te zetten.

4.4 Juridische interventie

Wanneer burgemeester en wethouders de taakstelling na de met de gemeenteraad afgesproken extra termijn nog niet hebben uitgevoerd, dan sturen gedeputeerde staten een brief naar burgemeester en wethouders met de volgende inhoud:

Constatering dat de taakstelling van de gemeente ook na de extra termijn niet is gehaald;

Volgens de Gemeentewet art. 124, lid 1, dienen gedeputeerde staten nu in de plaats te treden, maar niet eerder dan nadat het voornemen hiertoe is aangekondigd en besproken in een bestuurlijk overleg.

Volgens Gemeentewet artikel 124, lid 4 dienen gedeputeerde staten hun voornemen aan de raad kenbaar te maken en het voornemen tevens openbaar bekend te maken door een advertentie in de regionale pers, Het is de start van de procedure van indeplaatstreding.

Na het bestuurlijk overleg dienen gedeputeerde staten op grond van artikel 124, 1^e lid van de Gemeentewet het besluit te nemen tot indeplaatstreding.

Gedeputeerde staten zenden hun besluit naar burgemeester en wethouders. In het besluit zal het volgende worden opgenomen:

1. Op grond van art.124, lid 1 van de Gemeentewet hebben gedeputeerde staten besloten te voorzien in de uitvoering van de desbetreffende taakstelling ten laste van burgemeester en wethouders van de gemeente.
2. Voordat gedeputeerde staten overgaan tot uitvoering van deze indeplaatstreding, worden burgemeester en wethouders in de gelegenheid gesteld om binnen de in het besluit genoemde termijn zelf te voorzien in hetgeen het besluit vordert, namelijk: een specificatie van de maatregelen/acties die burgemeester en wethouders moeten nemen in de gestelde termijn en die ertoe strekken dat de desbetreffende taakstelling wordt gerealiseerd.
3. Als gedeputeerde staten concluderen dat er geen reële maatregelen denkbaar zijn om de achterstand naar redelijk inzicht in te lopen, dan is het niet nodig dat burgemeester en wethouders maatregelen/acties nemen. In dat geval zullen gedeputeerde staten materieel geen uitvoering geven aan het besluit tot indeplaatstreding.
4. Wanneer gedeputeerde staten voorzien in de uitvoering van de taakstelling, dan zijn de uitvoeringskosten voor rekening van de gemeente.

Een afschrift van het besluit wordt gestuurd naar de gemeenteraad en het besluit tot indeplaatstreding dient gepubliceerd te worden in een advertentie in de regionale pers.

De wijze waarop de indeplaatstreding wordt geëffectueerd kan variëren van heel licht tot heel zwaar. Relevant hierbij is het antwoord op de volgende twee vragen:

1. Wat is de oorzaak van de opgelopen achterstand in de uitvoering van de halfjaarlijkse taakstelling?
2. Welke maatregelen hebben burgemeester en wethouders getroffen om de halfjaarlijkse taakstelling inclusief de opgelopen achterstand te realiseren?

De uitvoering van het besluit tot indeplaatstreding geschiedt ten laste van burgemeester en wethouders. Om de kosten te minimaliseren wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het gemeentelijk apparaat en expertise. Voorts wordt gedacht aan inzet van instrumenten die in het verleden hebben bewezen effectief te zijn, terwijl er geringe kosten mee zijn gemoeid zoals de inzet van een "taskforce" onder voorzitterschap van de portefeuillehouder.

Na afloop van de hersteltermijn bezien gedeputeerde staten of de taakstelling is gehaald.

Daarbij zijn er twee mogelijkheden:

1. Burgemeester en wethouders hebben de voorgeschreven resultaten behaald: gedeputeerde staten zien af van verdere actie; of
2. Burgemeester en wethouders hebben de voorgeschreven resultaten niet uitgevoerd: gedeputeerde staten ondernemen de activiteiten.

4.5 Beroepsmogelijkheid op besluit tot indeplaatsstelling

Het besluit van gedeputeerde staten tot indeplaatstreding wordt schriftelijk aan burgemeester en wethouders meegedeeld. Tegen het besluit tot indeplaatstreding is alleen beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (Gemeentewet artikel 124 i).

Beëindiging

Gedeputeerde staten delen burgemeester en wethouders schriftelijk mee, dat het gevorderde resultaat is behaald en dat daarmee het besluit tot indeplaatstreding is vervallen.

5. Rekenmethodiek

Gedeputeerde staten onderscheiden hierbij de volgende situaties:

- a) Burgemeester en wethouders hebben geen achterstand opgelopen in een vorige periode: plaatsing van een vergunninghouder komt ten laste van de huidige taakstelling. Is deze vervuld, dan komt de plaatsing ten goede van de meest recente achterstand.
- b) Burgemeester en wethouders bevinden zich in een situatie waarbij gedeputeerde staten voor één of voor meerdere taakstellingen in de plaats zijn getreden. Conform het rijksbeleid geldt de volgende werkwijze: geplaatste vergunninghouders komen eerst ten goede aan de oudste indeplaatstreding; daarna ten goede aan de meer recentere indeplaatstredingen. Als deze taakstellingen zijn vervuld, dan komt de huidige taakstelling in beeld.

Voorbeeld: medio februari 2015 heeft gemeente A een IDPT voor de taakstellingen 2013-I en 2013-II. Plaatsing medio februari van vergunninghouders komt eerst ten goede aan IDPT 2013-I en wanneer die volledig gerealiseerd is ten goede aan IDPT 2013-II. Is deze achterstand ingelopen, dan ten goede van taakstelling 2015-I. Daarna 2014-II etc.